

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1946/4
Podgorica, 22.10.2018. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru Građanskog pokreta URA iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1946 od 01.10.2018. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor Građanskog pokreta URA iz Podgorice, na rad JP „Radio i televizija Crne Gore“ Podgorica, emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1), zaveden pod brojem 02-1946 od 01.10.2018. godine.
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 01. oktobra 2018. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor Građanskog pokreta URA, na rad JP „Radio i televizija Crne Gore“ Podgorica (u daljem tekstu: RTCG), kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1), zaveden kod Agencije pod br. 02-1946 od 01.10.2018. godine.

Predmetni prigovor se odnosi na emisiju „Dvogled“ emitovanu 27. septembra 2018. godine u 19:00h. Podnosilac prigovora smatra da je u navedenom sadržaju „*grubo iznešen govor mržnje, te govor koji je podstrekao na rasnu, vjersku i nacionalnu mržnju prema građanima srpske nacionalne zajednice u Crnoj Gori*“. U prigovoru se posebno ukazuje da je:

- „...na određenje sagovornika prema posjeti srpskog književnika Matije Bečkovića Crnoj Gori, filozof Milenko Perović na sraman način kazao da on može dolaziti samo u opštinama gdje su četnici na vlasti tako klevećući i etiketirajući ljude na način bez ikakvog osnova.“
- „...Perović na vrhuncu govora sa elementima fašizma zaključio da se nada da će Bečković ubuduće moći da gostuje samo u Brodarevu, i tako se grubo ogriješio o zakonska načela o zabrani diskriminacije.“

Na kraju, podnosilac prigovora „*zahtijeva od Savjeta RTCG-a da se ova emisija prestane emitovati na programima Javnog servisa zbog grubog kršenja Zakona Crne Gore i njenog Ustava, a od Agencije za elektronske medije da iskaže mjeru upozorenja prema TVCG*“.

Polazeći od navedenog, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Zakona o medijima i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja i sačinio nalaz dana 01.10.2018. godine (akt broj 05-1946/1 od 01.10.2018.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za

monitoring, i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt br. 02-1946/2 od 04.10.2018.g.).

Dana 09.10.2018. godine, urednica emisije „Dvogled“ Dušanka Pejović dostavila je pisano izjašnjenje povodom navedenog zahtjeva (akt zaveden kod Agencije pod brojem 02-1946/3 od 09.10.2018. godine), u kom se navodi da je „*ovo demokratsko društvo u kojem je dozvoljeno iznositi različite stavove i mišljenja u okviru prava na slobodu izražavanja, a koji se svakome ne moraju dopasti, što je u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda (član 10).*“

Urednica je istakla da je „*Evropski sud razvio princip po kojem su granice prihvatljive kritike veće kada su u pitanju političari nego što je to slučaj sa privatnim licima, što ukazuje da treba da imaju najviši mogući stepen tolerancije... Profesor Perović nije pominjao srpsku nacionalnu zajednicu uz pojam 'četnik' već 'opštine u kojima su četnici na vlasti', što ulazi u sferu političkog govora koji, prema Evropskom sudu, uživa najviši stepen zaštite slobode izražavanja...*“

U izjašnjenju se navodi da je „*riječ o kritikama u političkom kontekstu, upotrebi jezika koji jeste oštar i šokira, ali se ne smatra 'govorom mržnje'. Upotreba termina 'četnik' koji određeni broj stanovnika smatra negativnim, ne predstavlja pozivanje na nasilje i nije ugrozilo osnovne vrijednosti i pravila demokratije. Mišljenje odnosno vrjednosni sud profesora Perovića... predstavlja slobodu mišljenja i izražavanja o političkim i raznim kontroverznim temama koje izazivaju polemike u javnosti, i o kojima javnost ima različite stavove koji duboko zadiru u ideološko biće crnogorskog društva.*“

Takođe, gospođa Pejović je ukazala na „*važnu činjenicu da su u matičnoj državi srpskog naroda, Srbiji, četnici rehabilitovani i zvanično proglašeni antifašističkim pokretom jednakim partizanskom još 2004.godine, te se ni u tom slučaju nazivanje četnikom ne može smatrati čak ni uvredom*“.

Na kraju, urednica emisije navodi da „*zahtjev URE da se emisija 'Dvogled' ukine i odredi mjera upozorenja RTCG predstavlja nedvosmislen i direktan napad na slobodu izražavanja i slobodu medija u Crnoj Gori i svjedoči o nedostatku demokratskih i građanskih kapaciteta tog političkog subjekta*“, kao i da „*treba odbaciti prigovor URE koji se odnosi na emisiju 'Dvogled', kako bi se na taj način zaštitila sloboda izražavanja i sloboda medija u skladu sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i praksom Evropskog suda za ljudska prava*“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. RTCG je dana 27. septembra 2018. godine, emitovao programski sadržaj „Dvogled“, u terminu od 18:59:28 do 19:08:26 časova (8 minuta 58 sekundi).

U pitanju je kratka forma u kojoj dva učesnika iznose mišljenje na aktuelne društveno-političke teme. Urednik emisije je Duška Pejović.

Gosti u emisiji od 27. septembra bili su g. Milenko Perović, filozof i g. Blagota Mitrić, pravnik. Emisija je sadržajno bila podijeljena na nekoliko tematskih oblasti: odnosi crkve i države, proslava stogodišnjice Podgoričke skupštine, crnogorska politička scena, demokratizacija društva i društvene podjele, pristupanje Evropskoj uniji, nivo zadovoljstva društvene zajednice.

2. U nastavku je dat transkript dijela emisije „Dvogled“ koji je predmet prigovora.

U terminu od 02:47 minuta od početka emitovanog programskog sadržaja, nakon pitanja koje se odnosi na mišljenje učesnika emisije o zahtjevima za proslavu 100 godina od održavanja Podgoričke skupštine i moguće reakcije države u slučaju održavanja proslave, slijedi:

Novinarski tekst (OFF): „*Kako komentarišete gostovanje Matije Bečkovića na festivalu u Budvi, posebno u svijetlu toga da je upravo on dobitnik Njegoševe nagrade?*“

Milenko Perović: „*Svojevremeno je dobio Njegoševu nagradu, zatim je došao u situaciju da može doći u Crnu Goru da gostuje politički, samo u opštinama u kojima su četnici na vlasti, a ja se nadam da će u budućnosti moći da politički gostuje samo u Brodarevu*“.

Blagota Mitrić: „*On je, kao pjesnik, dobrodošao u Crnu Goru, ja mislim svaki, kad god treba. A što se tiče njegove politike, njegovog 'homo politicusa', njegove dolaske u Crnu Goru bi stavio pod veliki znak pitanja*“.

3. Polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su potpuno slobodni i autonomni u uređivanju svojih programa: izbor tema, sadržaj emisija, način obrade, izbor novinarskih formi, redosljed činjenica, redosljed vijesti (priloga) i slično.
4. Izbor gostiju spada u domen uređivačke slobode i slobode izražavanja emitera, a za izjave i mišljenje gostiju emisije emiter nije odgovoran.
5. Na iznošenje svog stava gosti imaju pravo u okviru svoje slobode mišljenja i izražavanja, a pravo da ga čuju imaju i gledaoci javnog servisa, u okviru njihovog prava na informisanje. Treba imati u vidu jasnu razliku između odgovornosti gosta za date izjave, s jedne strane, i odgovornosti medija i medijskih poslenika koji doprinose njihovom prenošenju ili širenju u okviru svog zadatka da prenose informacije i ideje o pitanjima od javnog interesa, s druge strane. Mediji se ne mogu obavezno smatrati odgovornim za izjave drugih osoba, čije širenje oni pomažu. Iako oni mogu snositi određenu odgovornost ako, na primer, usvoje ili potvrđuju određene izjave, ipak, uopšteno govoreći, smatrati ih odgovornim za izjave drugih nije opravdano.
6. Iznošenje stava gosta emisije da je gospodin Bečković „...došo u situaciju da može doći u Crnu Goru da gostuje politički, samo u opštinama u kojima su četnici na vlasti“, kao i da se gospodin Perović „nada da će u budućnosti moći da politički gostuje samo u Brodarevu“, predstavlja pravo gosta da izrazi ovakav (grub i provokativan) stav, kao i pravo emitera da ga objavi, a samim tim i pravo lica na koje se odnosi da ukoliko smatra da ti stavovi nijesu utemeljeni na njih reaguje podnošenjem odgovora;
7. Ne može se govoriti da je emiter na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, a ukoliko strana na čiji račun su izrečene određene ocjene smatra da izneseni stavovi gostiju ili medija nijesu utemeljeni, na raspolaganju joj stoje razni mogućnosti da iznese svoje viđenje (saopštenje, reagovanje) ili zaštititi svoje interese putem podnošenja odgovora, koje je emiter dužan da objavi, u skladu sa Zakonom o medijima.

Saglasno tome, može se zaključiti da nije opravdan prigovor da je emiter prekršio programske standarde definisane Zakonom i Pravilnikom.

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da emiter nije prekršio član 48 stav 2 Zakona o elektronskim medijima, član 6 stav 1 alineja d) i 17 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, član 23 Zakona o medijima, ni tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine kojom je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije za elektronske medije je, saglasno čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Građanski pokret URA, podnosilac prigovora
- Savjet „Radio i Televizija Crne Gore“, predsjednik
- „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o., izvršni direktor
- „Televizija Crne Gore“, direktor
- Arhiva

